

הֵאֵי, כָּל שֶׁכֶּן בְּשׂוּקָא, וְכָל שֶׁכֶּן חֲצִיפוֹתָא אַחֲרָא.
וּבְגִין כֹּךְ אֲשַׁתְּדַּךְ כְּנֶפֶן פּוּרְיָה בְּיַרְבְּתֵי בֵיתְךָ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שֶׁעָרָא דְרִישָׁא ^(דף קכ"ו ע"א) דְּאֵתְתָא
דְּאֵתְגַלְיָא, גָּרִים שֶׁעָרָא אַחֲרָא לְאֵתְגַלְיָא,
וְלֹא־פְנִימָא לָהּ. בְּגִין כֹּךְ, בַּעֲיָא אֵתְתָא דְּאֵפִילוּ מְסִירֵי
דְּבֵיתָא, לָא יַחֲמוּן שֶׁעָרָא חַד מִרִישָׁא, כָּל שֶׁכֶּן לְבַר.

תָּא חַזֵּי, כְּמָה בְּדַכּוּרָא שֶׁעָרָא הוּא חוּמְרָא דְּכָלֵּא,
חָכֵי נָמִי לְנוֹקְבָא. פּוּק חָמִי, כְּמָה פְּנִימוֹ גָּרִים
הֵהוּא שֶׁעָרָא דְּאֵתְתָא. גָּרִים לְעֵילָא, גָּרִים לְתַתָּא,
גָּרִים לְבַעֲלָה דְּאֵתְלַטְיָא, גָּרִים מְסַפְנוֹתָא, גָּרִים מְלָה
אַחֲרָא בְּבֵיתָא, גָּרִים דִּי־סִתְלַק חֲשִׁיבוֹתָא מְפַנְהָא.
רַחֲמָנָא לִישׁוּבוֹן, מִחֲצִיפּוֹ דְּלַחוּן.

וְעַל דָּא, בַּעֲיָא אֵתְתָא לְאֵתְפְּסִיָּא, בְּזִיּוּוֹתֵי דְּבֵיתָא.
וְאִי עֲבָדַת כֵּן מַה כְּתִיב, ^(תהלים קכח) בְּנֶיךָ כְּשִׁתִּילֵי

לשון הקודש

בֵּא רְאָה, כְּמוֹ שֶׁבְּזָכַר הַשֶּׁעַר הוּא חֲמַרְתָּ
הַכֹּל - כֹּךְ גַּם לְנֹקְבָה. צֵא וּרְאָה כְּמָה כְּנָם
גָּרִים אוֹתוֹ שֶׁעַר הָאִשָּׁה: גָּרִים לְמַעְלָה וּגָרִים
לְמַטָּה, גָּרִים לְבַעֲלָה לְהַתְקַלֵּל, גָּרִים עֲנִי,
וּגָרִים דְּכַר אַחַר בְּבֵית, גָּרִים שֶׁתְּסַתְּלַק
חֲשִׁיבוֹת מְפַנְיָה. הֲרַחֲמֵן וַיְצִילֵנוּ מִחֲצִיפוֹתֵינוּ.
וְעַל כֹּךְ צְרִיכָה אִשָּׁה לְהַתְּפֹסֹת בְּזִיּוּוֹת
בֵּיתָה. וְאִם עוֹשָׂה כֹּךְ, מַה כְּתוּב? ^(תהלים קכח)

שֶׁעַר שְׁנֵרָאָה מִרְאֵשֶׁה הַחוּצָה. וְמַה בְּבֵית כֹּךְ
- כָּל שֶׁכֶּן בְּשׂוּקָא, וְכָל שֶׁכֶּן חֲצִיפוֹת אַחֲרָת.
וּמִשׁוּם זֶה, אֲשַׁתְּדַּךְ כְּנֶפֶן פּוּרְיָה בְּיַרְבְּתֵי בֵיתְךָ.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שֶׁעַר רֵאשׁ הָאִשָּׁה
שְׂמַתְגַּלְהָ, גָּרִים לְשֶׁעַר אַחַר לְהַתְּגַלּוֹת וּלְכַנּוּם
אוֹתָהּ. מִשׁוּם כֹּךְ צְרִיכָה אִשָּׁה שֶׁאֵפִילוּ קוֹרוֹת
בֵּיתָה לֹא יִרְאוּ שֶׁעָרָה אַחַת מִרְאֵשֶׁה, וְכָל
שֶׁכֶּן בְּחוּץ.

זִיתִים. מֵהוּ כְּשִׁתְּלִי זִיתִים. מֵה זֵית דָּא, בֵּין בְּסִתּוּא,
 בֵּין בְּקִיטָא, לָא אֶתְאַבִּידוּ טְרַפּוּי, וְתִדְרִיר אֲשֶׁתְּכַח
 בִּיהַ חֲשִׁיבוֹת יִתִיר עַל שְׂאֵר אֵילָנִין. כִּךְ בְּנָהָא
 יִסְתַּלְקוֹן בְּחֲשִׁיבוֹ עַל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלְמָא. וְלֹא עוֹד אֵלָא
 דְּבַעֲלָה מִתְּפָרֵךְ בְּכֻלָּא, בְּבִרְכָאן דְּלְעִילָא, בְּבִרְכָאן
 דְּלְתַתָּא, בְּעוֹתָרָא, בְּבִנּוֹן, בְּבִנְי בְּנִין. הָדָא הוּא
 דְּכִתְיב, (תהלים קכח) הִנֵּה כִי בֵן יְבוֹרֵךְ גָּבֵר יֵרָא יְיָ. וְכִתְיב
 (תהלים קכח) יְבָרְכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן וְרֵאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ וְרֵאֵה בָנִים לְבִנְיֶךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל. (יִשְׂרָאֵל
 סְבֵא קַדִּישָׁא).

רעיא מהימנא

אֲלִיָּהוּ, קוּם אֲפִתַח עֲמִי בְּפַקּוּדִין, דְּאַנְתָּ הוּא עוֹזֵר לִי, בְּכֹל
 סְטָרָא. דְּהָא עֲלֶיךָ אֶתְמַר בְּקַדְמִיתָא, פְּנִיחָס בֵּן אֲלַעְזָר בֵּן
 אֲהֵרֹן הַכֹּהֵן. וּבֵן אֲהֵרֹן וְדָאִי אֵיהוּ אָח דִּילִי, (משלי יז) אָח לְעֶזְרָה וְיֹלָד.
 פְּתַח וְאָמַר, פְּקוּדָא לָדוֹן בְּדִינֵי סוּטָה, הָדָא הוּא דְּכִתְיב וְעֵבֶר
 עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנְאָה וְגו' וְדָאִי רוּחַ קִנְאָה מִתְּרִין סְטָרִין

לשון הקודש

יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְרֵאֵה בָנִים לְבִנְיֶיךָ
 שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל. (יִשְׂרָאֵל חֲזָקוֹן הַקְּדוּשָׁה)

רעיא מהימנא

אֲלִיָּהוּ, קוּם פְּתַח אֲתִי בְּמִצְוֹת, שְׂאֵתָה הוּא
 עוֹזֵר לִי בְּכֹל צַד, שְׁחֵרֵי עֲלֶיךָ נֹאמַר בְּתַחֲלָה,
 (במדבר כח) פְּנִיחָס בֵּן אֲלַעְזָר בֵּן אֲהֵרֹן הַכֹּהֵן. וּבֵן
 אֲהֵרֹן הוּא וְדָאִי אָח שְׁלִי, אָח לְעֶזְרָה וְיֹלָד.
 פְּתַח וְאָמַר, מִצְוָה לָדוֹן בְּדִינֵי סוּטָה, זְהוּ
 שְׂכֵתוֹב וְעֵבֶר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנְאָה וְגו'. וְדָאִי

בְּנִיךָ כְּשִׁתְּלִי זִיתִים. מֵה זֵה כְּשִׁתְּלִי זִיתִים?
 מֵה זֵית זֵה, בֵּין בְּסִתּוֹ בֵּין בְּקִיטָא לָא אוּבְדִים
 עָלָיו, וְתִמִיד נִמְצְאָת בּוֹ חֲשִׁיבוֹת יִתְרָה עַל
 שְׂאֵר הָאֵילָנוֹת - כִּךְ בְּנִיָּה יַעֲלוּ בְּחֲשִׁיבוֹת
 עַל שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם. וְלֹא עוֹד, אֵלָא שְׂבַעֲלָה
 מִתְּפָרֵךְ בְּכֹל: בְּבִרְכּוֹת שְׁלֹמֵעֲלָה, בְּבִרְכּוֹת
 שְׁלֹמֵטָה, בְּעֵשֶׂר, בְּבָנִים וּבְבִנְי בְּנִים. זְהוּ
 שְׂכֵתוֹב (שם) הִנֵּה כִי בֵן יְבוֹרֵךְ גָּבֵר יֵרָא ה'.
 וְכִתְוֹב, יְבָרְכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן וְרֵאֵה בְּטוֹב

אֲשֶׁתְּכֶחָ, חַד בְּשִׁקְרָא, וְחַד בְּקִשׁוּט. בְּגִין דָּא, בְּרוּחַ שְׁקֵרָא וְקִנְיָא
אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְהִיא לֹא נִטְמָאָה. וְתִנְיָנָא, וְעֵבֵר עָלָיו וְגוֹ, וְקִנְיָא אֶת
אֲשֶׁתּוֹ וְהִיא נִטְמָאָה.

וְכִי אֵית קוּשְׁטָא בְּרוּחַ מְסֻאָבָא. אֲלֵא בְּבַר נֶשׁ מְסֻטְרָא דְאֵילָנָא
דְּטוֹב וְרַע, תַּמָּן יַעַר הָרַע, נְחָשׁ. בְּזִמְנָא דְאֵית לְבַר נֶשׁ אֶתְתָּא
שְׁפִירָא, בְּכָל עוֹבְדֵין טְבִין, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ (משלי יב) אִשְׁת חֵיל עֲמָרַת
בְּעֵלָהּ. יַעַר הָרַע אֵית לִיה קִנְיָאָה, כְּגוּוֹנָא דְאֲשַׁפְחָנָא דְקִנְיָ אָדָם עַל
אֲנִתְתִּיחָ, עַד דְּפִתִּי לָהּ, וְגָרַם לָהּ מִיתָהּ. וְלִזְמַנִּין שְׁלִיט עָלָהּ
בְּחוּבִין, וּמְסֻאָב לָהּ, וְהֵא אֶתְעֵבִידַת נְבִלָה.

וְיַעַר הָרַע, מְסֻטְרָא דִּימִינָא, דִּילִיחָ, דְרָנָא דִּישְׁמַעְאֵל, אֶתְקַרֵּי
נְחָשׁ. וּמְסֻטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, דְרָגִיחָ דִּיעֲשׂוּ סְמַא"ל, אֶתְקַרֵּי
כְּלָב, מְמָנָא דְגִיחָנָם דְּעִזּוּחַ חַב חַב, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ל)
לְעִלּוּקָה שְׁתִּי בְּנוֹת חַב חַב, וּבְרַעוּתָא דִּילִיחָ לְמִיכַל נִשְׁמָתָא
מְסֻאָבָא, בְּנוּרָא דִּילִיחָ, גִּיחָנָם. וְעֵבֵר עָלָיו רוּחַ קִנְיָאָה וְקִנְיָ אֶת
אֲשֶׁתּוֹ בְּקִשׁוּט, וְהִיא נִטְמָאָה.

וּבְגִינָה אֶתְמַר, (ויקרא כא) וּבַת אִישׁ כַּהֵן, דָּא מִיכָאֵל, כִּי תַחַל
לְזַנּוֹת אֶת אֲבִיחָ הִיא מִחַלְלַת בְּאִשׁ תִּשְׂרֶף. וְתַמָּן

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מִיתָהּ. וְלִפְעָמִים שׁוֹלֵט עָלֶיהָ בְּעֵבְרוֹת וּמְטָמָא
אוֹתָהּ וְנַעֲשִׂית נְבִלָה.
וְיַעַר הָרַע מַצַּד יָמִין שְׁלוֹ, דְרָגַת יִשְׁמַעְאֵל,
נְקֻרָא נְחָשׁ. וּמַצַּד שְׁמַאֲלוֹ דְרָגַת עֲשׂוֹ,
סְמַא"ל, נְקֻרָא כְּלָב, מְמָנָה שֶׁל גִּיחָנָם שְׁעִזּוּחַ
חַב חַב. זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי ל) לְעִלּוּקָה שְׁתִּי
בְּנוֹת חַב חַב. וּבְרַעוּתָא לְאֵכָל נִשְׁמָה טְמָאָה
בְּאִשׁ שְׁלוֹ, גִּיחָנָם. וְעֵבֵר עָלָיו רוּחַ טְמָאָה
וְקִנְיָ אֶת אֲשֶׁתּוֹ בְּאִמְתָּהּ, וְהִיא נִטְמָאָה.
וּבְגִלְלַת נְאֻמַר, (ויקרא כא) וּבַת אִישׁ כַּהֵן – זֶה

רוּחַ קִנְיָאָה נִמְצָאָת בְּשְׁנֵי צַדִּדִּים, אַחַד בְּשִׁקְרָא
וְאַחַד בְּאִמְתָּהּ, בְּגִלְלַת זֶה, בְּרוּחַ שְׁקֵרָא – וְקִנְיָ
אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְהִיא לֹא נִטְמָאָה. וְלִמְדַנּוּ, וְעֵבֵר
עָלָיו וְגוֹ, וְקִנְיָ אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְהִיא נִטְמָאָה.
וְכִי יֵשׁ אִמְתָּה בְּרוּחַ טְמָאָה? אֲלֵא בְּאָדָם מַצַּד
עֵץ טוֹב וְרַע, שֵׁם יַעַר הָרַע, נְחָשׁ. בְּזִמְנָן שֵׁיט
לְאָדָם אִשָּׁה יִפְהָ בְּכָל מַעֲשִׂים טוֹבִים,
שְׁנַאֲמַר בֵּיהּ (משלי יב) אִשְׁת חֵיל עֲמָרַת בְּעֵלָהּ,
לִיעַר הָרַע יֵשׁ קִנְיָאָה, כְּמוֹ שְׁלִמְדַנּוּ שְׁקֵרָא
אָדָם עַל אֲשֶׁתּוֹ, עַד שְׁפִתָּהּ אוֹתָהּ וְגָרַם לָהּ

אֶתְוֹקְדַת הַהֵימָּא זֹהֲמָא, וְאֶתְלַבְּנַת אִיהִי מַנְיָה, כַּכְּסָף דְּאֶתְלַבֵּן בְּנוֹרָא, וְהֵימָּא עוֹפְרַת דְּזֹהֲמָא אֶתְוֹקְדַת, וְאֶתְעֵבִיד עֶפְרָא, וְאֶתְאֵבִיד.

כְּגוֹוְנָא דָּא בְּיִשְׂרָאֵל, כִּד אֵינּוֹן מְחַלְלִין אֹרֵייתָא, קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא יֵיעוּל לֹזֵן בְּגִלּוֹתָא דְבְּנֵי עֵשׂוֹ וּבְנֵי יִשְׁמַעֲאֵל, תַּחֲוֹת שְׁעֵבוּדָא דְלַחֲזוֹן, דְּדִרְגֵייהוּ כַּל"ב וְנַח"ש, וְאֶתְדַנּוּ תַּמּוֹן, וּבַחֲזוֹן יִתְבַּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיַעֲרְפוּ כַּעֲרוּף הַכְּסָף וּכְבַחֲזוֹן הַזֹּהֵב, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (זכריה יג) וַעֲרַפְתִּים בְּעָרְףָא אֶת הַכְּסָף וּבְחַנְתִּים בְּבַחֲן אֶת הַזֹּהֵב, עַד דִּיתְקִיִּים בְּהוּ, (ישעיה א) אִם יְהִי חֲטָאִיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשָּׁלֹג יִלְבִּינוּ.

וְאִילְנָא דְּטוֹב וְרַע, בְּגִינְיָה אֶתְמַר, (שמות טו) וַיֹּרְחוּ יַי עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם וְגו'. בְּגִין דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל עִם עַרְב רַב, כְּלָהוּ הוּוּ אִילְנָא דְטוֹב וְרַע, וְעַל דָּא, חֲצִיזוּ מְתוּק מִסְטְרָא דִּימִינָא. וְחֲצִיזוּ מַר, מִסְטְרָא דְשְׂמָאֵלָא. וּבְזִמְנָא דְעַרְב רַב הוּוּ מְחַטִּיאִין לֹזֵן לְיִשְׂרָאֵל, הוּוּ כְּאִילוּ הוּוּ כְּלָהוּ מִסְטְרָא דְרַע. וּמִיָּא אֶתְהַדְרָא כְּלָהוּ מְרִירִין, כְּהַהוּא עֵץ מַר בְּמִיָּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות טו) וַיִּבְאוּ מִרְתָּה וְלֹא יָכֻלוּ לְשִׁתּוֹת מַיִם מִמֶּנָּה כִּי מָרִים הֵם.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֶת הַכְּסָף וּבְחַנְתִּים בְּבַחֲן אֶת הַזֹּהֵב, עַד שִׁיתְקִיִּים בְּהֵם, (ישעיה א) אִם יְהִי חֲטָאִיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשָּׁלֹג יִלְבִּינוּ.

וְעֵץ טוֹב וְרַע, כְּגִלּוֹל נְאֻמַר (שמות טו) וַיֹּרְחוּ ד' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם וְגו'. מִשׁוּם שְׁהִיּוּ יִשְׂרָאֵל עִם עַרְב רַב, כְּלָם הִיּוּ עֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, וְעַל זֶה חֲצִיזוּ מְתוּק מִצַּד יְמִין, וְחֲצִיזוּ מַר מִצַּד שְׂמָאֵל. וּבְזִמְנָא שְׁעַרְב רַב הִיּוּ מְחַטִּיאִים אֶת יִשְׂרָאֵל, הָיָה כְּאִילוּ הִיּוּ כְּלָם מִצַּד הָרַע, וְהַמַּיִם חֲזָרוּ לְהִיּוֹת מְרִירִים כְּמוֹ אוֹתוֹ עֵץ מַר בְּמַיִם. זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּבְאוּ מִרְתָּה

מִיכָאֵל – כִּי תַחַל לְזַנוֹת אֶת אִבְיָהּ הִיא מְחַלְלַת בְּאֵשׁ תִּשְׂרָף. וְשֵׁם נִשְׂרַפְתָּ אוֹתָהּ זֹהֲמָא, וּמִתְלַבְּנַת הִיא מִמֶּנּוּ כַּכְּסָף שְׂמֵתְלַבֵּן בְּאֵשׁ, וְאוֹתָהּ עוֹפְרַת שֶׁל זֹהֲמָא נִשְׂרַפְתָּ, וְנַעֲשִׂית עֶפְרָא וְנִאֲבַדְתָּ.

כְּמוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהֵם מְחַלְלִים אֶת הַתּוֹרָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַנִּים אוֹתָם לְגִלּוֹת בְּנֵי עֵשׂוֹ וּבְנֵי יִשְׁמַעֲאֵל שֶׁתַּחַת שְׁעֵבוּדָם, שִׁדְרָגְתָם כַּל"ב וְנַח"ש, וְנִדְוָנִים שֵׁם, וּבְהֵם יִתְבַּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיַעֲרְפוּ כַּעֲרוּף הַכְּסָף וּכְבַחֲזוֹן הַזֹּהֵב. זֶהוּ שְׁכַתוּב (זכריה יג) וַעֲרַפְתִּים בְּעָרְףָא

וְהָאֵי עֵץ מֵר, אֵיחֻוּ כְּגֹוֹנָא דְנַסְיוֹנָא דְסוּטָה, אֵי סָטָת תְּחוּת
 בַּעֲלָה, אֵינֻון מֵיִן דְּאִשְׁקִיִן לָהּ אֶתְהַדְרוּ מְרִירִין, וּבְהוֹן
 וְצַבְתָּה בְטָנָה וְנַפְלָה יְרִיכָה, וְאֵי לָא סָטָת מַה כְּתִיב, וְנִקְתָּה
 וְנִזְרַעָה זְרַע, וְאוֹלִידַת בְּרַ. אוּף הָכָא וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם.

כְּגֹוֹנָא דָּא, יִתְעַבִּיד לְנַסְאָה לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְּנִיָּאֵל יב) יִתְפָּרְרוּ וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים,
 דְּאֵינֻון מַסְטָרָא דְטוֹב, וְקִיִּימִין בְּנַסְיוֹנָא. וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים אֵינֻון
 מַסְטָרָא דְרַע, וַיִּתְקַיִּים בְּהוֹן (יִחְזַקְאֵל יג) וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לָא
 יִבְאוּ וְקָטִיל לֹון.

(דְּנִיָּאֵל יב) וְהַמְשַׁפִּילִים יְבִינֻו, מַסְטָרָא דְבִינָה, דְּאֵיחֻוּ אֵילָנָא דְחַיִּי,
 בְּגִינִיָּהוּ אֶתְמַר, (דְּנִיָּאֵל יב) וְהַמְשַׁפִּילִים יִזְהִירוּ כְּזוּהַר הָרְקִיעַ
 בְּהָאֵי חַבּוּרָא דִּילָךְ דְּאֵיחֻוּ סֵפֶר הַזֹּהָר, מִן זוּהַרָא דְאֵימָא עֲלָאָה
 תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לָא צְרִיד נְסִיוֹן, וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם
 מְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּאֵיחֻוּ הָאֵי סֵפֶר הַזֹּהָר, יִפְקוֹן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא
 בְּרַחֲמֵי. וַיִּתְקַיִּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לב) יִי בְּדָד יִנְחֻנוּ וְאֵין עֲמוּ אֵל נִכְרַ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הָרַע, וַיִּתְקַיִּים בְּהֵם (יִחְזַקְאֵל יג) וְאֵל אֲדַמַּת
 יִשְׂרָאֵל לָא יִבְאוּ, וְהוֹרַג אוֹתָם.
 וְהַמְשַׁפִּילִים יְבִינֻו – מִצַּד תְּבִינָה, שְׁהוּא עֵץ
 חַיִּים, בְּגִלְלָם נְאֻמַר (דְּנִיָּאֵל יב) וְהַמְשַׁפִּילִים
 יִזְהִירוּ כְּזוּהַר הָרְקִיעַ, בְּחַבּוּר זֶה שְׁלָךְ, שְׁהוּא
 סֵפֶר הַזֹּהָר, מִזְהַר הָאֵם הַעֲלִיזוֹנָה תְּשׁוּבָה.
 בְּאֵלָה לָא צְרִיד נְסִיוֹן, וּמַשׁוּם שְׁעֵתִידִים
 יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מִעֵץ חַיִּים, שְׁהוּא סֵפֶר הַזֹּהָר
 הַזֶּה, יִצְאוּ בּוּ מִהַגְּלוּת, וַיִּתְקַיִּים בְּהֵם (דְּבָרִים לב)
 ה' בְּדָד יִנְחֻנוּ וְאֵין עֲמוּ אֵל נִכְרַ.

וְלֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת מֵיָם מְמַרָה כִּי מְרִים הֵם.
 וְעֵץ מֵר זֶה הוּא כְּמוֹ נְסִיוֹן הַסּוּטָה. אִם
 סָטָתָה תַּחַת בַּעֲלָה, אוֹתָם מֵיָם שְׁמַשְׁקִים
 אוֹתָם חוּזְרִים לְהַיּוֹת מְרִירִים, וּבְהֵם צַבְתָּה
 בְטָנָה וְנַפְלָה יְרִכָה. וְאִם לָא סָטָתָה, מַה
 כְּתוּבָ? וְנִקְתָּה וְנִזְרַעָה זְרַע, וּמוֹלִידָה בְּן. אַף
 כָּאן וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם.
 כְּמוֹ זֶה יַעֲשֶׂה לְנַפּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלְלָה
 הָאֶחָרוֹנָה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב (דְּנִיָּאֵל יב) יִתְפָּרְרוּ
 וַיִּתְלַבְּנוּ וַיִּצְרְפוּ רַבִּים – שְׁהֵם מִצַּד הַטּוֹב,
 וְעוֹמְדִים בְּנַסְיוֹן. וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים – הֵם מִצַּד

וְאֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ אִיסוּר וְהִיתֵר טוּמְאַה וְטְהָרָה, לֹא שְׁלֵטָא עַל יִשְׂרָאֵל יִתִּיר, דְּהָא פְּרַנְסָה דִּילָן לֹא לִיהוּי, אֶלָּא מִסְטָרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּלִית תַּמָּן לֹא קִשְׂיָא מִסְטָרָא דְרַע, וְלֹא מִחְלֻקַּת מְרוּחַ הַטּוּמְאַה, דְּכִתְיִב, (זְכוּרִיה יג) וְאֵת רוּחַ הַטּוּמְאַה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ.

דְּלֹא יִתְפַּרְנְסוּן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ, אֶלָּא מִסְטָרָא דְטוֹב, דְּאֶכְלִין טְהָרָה כְּשֵׁר הִיתֵר, וְלֹא מֵעֵרֵב רַב, דְּאֶכְלִין טוּמְאַה פְּסוּל אִיסוּר, דְּאֵינּוּן מְסַאֲבִין, דְּמְסַאֲבִין גְּרַמְיִיהוּ בְּנִדְהָ שְׁפַחָה גּוֹיָה זוּנָה. בְּגִין דְּאֵינּוּן בְּגוּי דְּלִילִית, דְּאִיהוּ, נְדָה שְׁפַחָה גּוֹיָה זוּנָה חֲזוּרִין לְשֶׁרְשִׁיהוּ. וְעֲלִייהוּ אַתְמַר, (יִשְׁעִיה יד) כִּי מִשְׁרֵשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צַפַּע.

וּבְזִמְנָא דְאֵילָנָא דְטוֹב וְרַע שְׁלֵטָא, דְּאִיהוּ חוּלִין דְּטְהָרָה, וְחוּלִין דְּטוּמְאַה. אֵינּוּן חֲכָמִים דְּדַמְיִין לְשִׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, לִית לוֹן אֶלָּא מַה דְּיַהֲבִין לוֹן אֵינּוּן חוּלִין. בְּגוּוּנָא דְיוֹם הַשְּׁבִת, דְּלִית לִיה, אֶלָּא מַה דְּמִתְקַנֵּין לִיה בְּיוֹמֵי דְחוּל.

וּבְזִמְנָא דְשְׁלֵטָא אֵילָנָא דְחַיִּי, אַתְכַּפֵּיָא אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, וְלֹא יְהֵא לְעַמֵּי הָאָרְעוֹת, אֶלָּא מַה דְּיַהֲבִין לוֹן תַּלְמִידֵי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁהִיא נְדָה שְׁפַחָה גּוֹיָה זוּנָה, חֲזוּרִים לְשֶׁרְשֵׁם, וְעֲלִיהֶם נְאָמַר (יִשְׁעִיה יד) כִּי מִשְׁרֵשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צַפַּע.

וּבְזִמְנָן שְׁעִין טוֹב וְרַע שׁוֹלֵט, שְׁהוּא חֲלִין שֶׁל טְהָרָה וְחֲלִין שֶׁל טְמֵאַה, הֵם חֲכָמִים שְׂדוּמִים לְשִׁבְתוֹת וְיָמִים טוֹבִים, אֵין לְהֶם אֶלָּא מַה שְׁנוֹתָנִים לְהֶם אוֹתֶם חֲלִין, כְּמוֹ יוֹם הַשְּׁבִת שְׁאֵין לוֹ אֶלָּא מַה שְׁמִתְקַנֵּים לוֹ בְּיָמוֹת הַחֹל. וּבְזִמְנָן שְׁשׁוֹלֵט עֵין הַחַיִּים, נִכְפָּה עֵין טוֹב וְרַע, וְלֹא יְהִיָּה לְעַמֵּי הָאָרֶץ, רַק מַה שְׁנוֹתָנִים לְהֶם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וְנִכְפָּים תַּחְתֵּיהֶם,

וְעֵין טוֹב וְרַע, שְׁהוּא אִיסוּר וְהִתֵּר, טְמֵאַה וְטְהָרָה, לֹא שׁוֹלֵט יוֹתֵר עַל יִשְׂרָאֵל, שְׁהִי פְּרַנְסָתָנוּ לֹא תְהִיָּה אֶלָּא מִצַּד עֵין הַחַיִּים, שְׁאֵין שֵׁם לֹא קִשְׂיָ מִצַּד הָרַע, וְלֹא מִחְלֻקַּת מְרוּחַ הַטּוּמְאַה, שְׁכִתּוּב (זְכוּרִיה יג) וְאֵת רוּחַ הַטּוּמְאַה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ.

שְׁלֹא יִתְפַּרְנְסוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ אֶלָּא מִצַּד הַטּוֹב, שְׁאוּכְלִים טְהָרָה, כְּשֵׁר הִתֵּר, וְלֹא מֵעֵרֵב רַב שְׁאוּכְלִים טְמֵאַה, פְּסוּל אִיסוּר. שְׁהֵם טְמֵאִים, שְׁמִטְמֵאִים עַצְמָם בְּנִדְהָ שְׁפַחָה גּוֹיָה זוּנָה, מִשּׁוּם שְׁהֵם בְּגִי לִילִית,

חֲכָמִים, וְאַתְּכִפְיִן תַּחֲוֹתֵיהֶו, וּכְאֵלוּ לֹא הוּוּ בְּעֵלְמָא.

וְהִכִּי אִיסוּר וְהִיתֵר, טוּמְאָה וְטַהֲרָה, לֹא אֶתְעַבֵּר מֵעַמִּי הָאָרֶץ.
 דְּמַסְטְרֵיהֶו לִית בֵּין גְּלוּתָא לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ (לְנַבִּייהו) אֱלֹא
 שְׁעִבוּד מַלְכוּת בְּלִבְד דְּאֵינוּן לֹא טַעֲמִין מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְצָרִיד לֹון
 מִתְּנִיתִין בְּאִיסוּר וְהִיתֵר טוּמְאָה וְטַהֲרָה. אֱלֹא יְהוּן מְבוּזִים קָדָם
 תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, כְּגוֹנָא דְחֲשׂוּכָא קָמִי נְהוּרָא, דְּעַרְב רַב אֵינוּן עַמִּי
 הָאָרֶץ אֵינוּן חֲשׂוּכִין. וְלֹא אֶתְקִרְיָאוּ יִשְׂרָאֵל, אֱלֹא עֲבָדִין זְבִינִין
 לְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאֵינוּן כְּבַעֲרִין. וְהָא אֹקְמוּהָ.

וְיִשְׂרָאֵל אֶתְקִרְיָאוּ אָדָם, וּמִנִּין דְּאִית בְּהוּן בְּעִירָא וְאָדָם. הָדָא
 הוּא דְכַתִּיב, (יחזקאל לד) וְאַתָּן עֲאֵנִי עֲאֵן מִרְעִיתִי אָדָם
 אַתֶּם. וְאַתָּן עֲאֵנִי עֲאֵן מִרְעִיתִי, אֵינוּן עַמִּי הָאָרֶץ, טְבִין, מַסְטְרָא
 דְּטוּב. אָדָם אַתֶּם, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים.

וּבְקָרָא דָּא נְמִי רְמִיז לֵיה, (תהלים פא) לוֹ עַמִּי שׁוֹמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל וְגו'.
 בְּתֵר דְּאָמַר עַמִּי, אִמְאִי קָאמַר יִשְׂרָאֵל. אֱלֹא עַמִּי: עַמִּי
 הָאָרֶץ. יִשְׂרָאֵל: תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים. וּבְגִינֵיהֶו אֶתְמַר (שמות יד) וּבְגִי
 יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים בְּיַד רָמָה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְיִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ אָדָם. וּמִנִּין שְׁנַיִש בְּהֶם
 בְּהֵמָה וְאָדָם? זְהוּ שְׁכָתוּב (יחזקאל לד) וְאַתָּן
 עֲאֵנִי עֲאֵן מִרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם. וְאַתָּן עֲאֵנִי
 עֲאֵן מִרְעִיתִי – הֶם עַמִּי אַרְצוֹת טוֹבִים מִצַּד
 הַטּוֹב. אָדָם אַתֶּם – תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים.
 וּבְכַפְסוּק זֶה גַם רְמִיז לוֹ, (תהלים פא) לוֹ עַמִּי
 שׁוֹמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אַחַר שְׁאָמַר עַמִּי, לְמַה
 אָמַר יִשְׂרָאֵל? אֱלֹא עַמִּי – עַמִּי הָאָרְצוֹת.
 יִשְׂרָאֵל – תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וּבְגִלְלוּ נְאֻמַר (שמות

ד) וּבְגִי יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים בְּיַד רָמָה.

וּכְאֵלוּ לֹא הִיוּ בְּעוֹלָם.
 וְכֵן אִיסוּר וְהִיתֵר, טַמְאָה וְטַהֲרָה, לֹא עוֹבֵר
 מֵעַמִּי הָאָרֶץ, שְׁמַצְדָּם אֵין בֵּין גְּלוּת לִימוֹת
 הַמְּשִׁיחַ (אֲלִיחִם) אֱלֹא שְׁעִבוּד מַלְכוּת בְּלִבְד,
 שְׁהֶם לֹא טוֹעֲמִים מֵעֵן חַיִּים, וְצָרִיד לְהֶם
 מְשֻׁנָּה בְּאִיסוּר וְהִיתֵר, טַמְאָה וְטַהֲרָה. אֱלֹא
 יְהִיו מְבוּזִים לְפָנֵי תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים כְּמוֹ הַשֶּׁךְ
 לְפָנֵי הָאוֹר, שְׁעַרְב רַב הֶם עַמִּי הָאָרֶץ, הֶם
 חֲשׂוּכִים. וְלֹא נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל, אֱלֹא עֲבָדִים
 מְבוּרִים לְיִשְׂרָאֵל, מְשׁוּם שְׁהֶם כְּבִהְמוֹת,
 וְכֵן פְּרִשְׁוּהָ.

בְּגוֹנוֹנָא דְפְלִיג לֹון קְדָשָׁא בְרִידָה הוּא בְטוֹרָא דְסִינֵי, הָכִי פְלִיג לֹון בְּפוֹרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, דִּישְׂרָאֵל דְאַתְמַר בְּהוּן, (שמות יג) וְחַמוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִסְטָרָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, דְאֵינוֹן חֲמֻשִׁין שְׁנֵין דִּיּוֹבְלָא, אַתְמַר בְּהוּן, (שמות יט) הִמָּה יַעֲלוּ בְּהָר. וּבְהוּן (שמות יד) וַיִּסַּע מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל. וְלֹון אַתְמַר (שמות יט) וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׂרִים, דְאֵינוֹן עֲנָנֵי כְבוֹד. וְאָבָא אֶתְכֶם אֱלִי. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, הָכִי יִפִּיק לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, בְּכָל הַאי יְקָר.

וּבְגוֹנוֹנָא דְאַתְמַר בְּעַמֵּי הָאֶרֶץ מִסְטָרָא דְטוֹב, (שמות ט) וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר. הָכִי יְהוּן בְּמִפְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, תַּחֲתוֹת תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, פְּעֻבְדָּא דְאֶזִּיל לְרַגְלֵיָא דְסוּסֵיָא דְמֵאֲרִיָּה. וּבְגוֹנוֹנָא דְאַמַר לֹון בְּתַחֲתֵית הָהָר, אִם תִּקְבְּלוּ תוֹרַתִי מוֹטָב, וְאִם לֹא שָׁם תִּהְיֵא קְבוּרַתְכֶם. הָכִי יִימָא בְּמִפְקָנָא פּוֹרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, אִם תִּקְבְּלוֹן עֲלֵיכוֹן תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּמִפְקָנָא דְגְלוּתָא, כְּאָדָם דְרָכִיב עַל סוּסֵיָא, וְעֻבְדָּא דְמִשְׁמֵשׁ לֵיהּ מוֹטָב. וְאִם לֹא תִמְנֹן תִּהְיֵא קְבוּרַתְכֶם, בְּגְלוּתָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּכְמוֹ שְׁנַאמַר בְּעַמֵּי הָאֶרֶץ מִצַּד הַטוֹב, (שם) וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר - כִּד יְהִי בִּיצִיאַה אַחְרוּנָה תַּחַת תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, כְּעֻבְדָּא שְׁהוֹלֵךְ לְרַגְלֵי סוּס בְּעֵלְיוֹ, וּכְמוֹ שְׁאָמַר לְהֶם בְּתַחֲתֵית הָהָר: אִם תִּקְבְּלוּ תוֹרַתִי - מוֹטָב, וְאִם לֹא - שָׁם תִּהְיֵא קְבוּרַתְכֶם. כִּד יְהִי בִּיצִיאַת גְּאֻלָּה אַחְרוּנָה: אִם תִּקְבְּלוּ עֲלֵיכֶם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בִּיצִיאַת הַגְּלוּת, כְּאָדָם שְׂרוּכָב עַל סוּס וְעֻבְדָּא שְׁמִשְׁמֵשׁוּ - מוֹטָב. וְאִם לֹא - שָׁם תִּהְיֵא קְבוּרַתְכֶם בְּגְלוּת.

כְּמוֹ שְׁחַלְקֶם הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהַר סִינֵי, כִּד חַלְקֶם בְּגְאֻלָּה אַחְרוּנָה, שִׁישְׂרָאֵל שְׁנַאמַר בְּהֶם (שם יג) וְחַמוּשִׁים עָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִצַּד עֵץ הַחַיִּים, שְׁהֶם חֲמֻשִׁים שְׁנוֹת יוֹבֵל, נְאָמַר בְּהֶם (שם יט) הִמָּה יַעֲלוּ בְּהָר. וּבְהֶם (שם יד) וַיִּסַּע מִלֶּאדָּה הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל. וְלְהֶם נְאָמַר (שם יט) וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׂרִים, שְׁהֶם עֲנָנֵי כְבוֹד, וְאָבָא אֶתְכֶם אֱלִי. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, כִּד יוֹצִיא אֶת הַתַּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה.

וְעַרְב רַב כְּגוֹנָא דְאַתְמַר בְּהוֹן, (שמות כ) וַיֵּרָא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעֲמְדוּ
מִרְחוֹק. הֵכִי יְהוֹן רְחִיקוֹן מִן פּוֹרְקָנָא, וַיַּחֲמוֹן לְתַלְמִידֵי
חֲכָמִים, וּלְעַמָּא קַדִּישָׁא בְּכָל הָאֵי יָקָר, וַאֲיִנוֹן רְחִיקוֹן מִיַּיְהוּ. וְאִי
בָּעוּ לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדִּייהוּ מַה כְּתִיב בְּהוּ, (שמות יט) לֹא תִגַּע בּוֹ יָד
כִּי סָקוּל יִסְקַל אוֹ יָרֵחַ יִירֵחַ. בְּהַהוּא זְמַנָּא יִתְקַיִים בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל,
(דברים לב) יִי בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל גִּכְר, וְהָא אוּקְמוּהָ אִין מְקַבְּלִין
גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיתָ. (שמואל א ב) וּרְשָׁעִים בַּחֲשָׁד יִדְמוּ, אִינוֹן עַרְב
רַב. וּבְגִין דָּא אָמַר נְבִיאָה עָלֵיהוּ, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל
לֹא יבֹאוּ.

אָמַר אֵלֵיהוּ, רַעֲיָא מְהִימְנָא, הָא שַׁעְתָּא אִיהִי לְסַלְקָא לְעִילָא,
בְּאוּמָאָה אִימָא אַנְתָּ, דְהָא בְּגִינְךָ אַנָּא בָּעִי לְסַלְקָא. דִּיהִיב
לִי קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא רִשׁוּ, לְאַתְגַּלְיָא לְךָ בְּבֵית אַסּוּרִים דִּילְךָ,
בְּקַבּוּרָה דִּילְךָ, וּלְמַעַבְד עַמְךָ טִיבוּ, דְאַנְתָּ מְחוּלָל בְּחוּבֵין דְעַמָּא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נג) וְהוּא מְחוּלָל מִפְּשָׁעֵינוּ.

אָמַר לִיהִי רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּאוּמָאָה עֲלֵךְ בְּשִׁמָּא דִּיהוֹ"ת, לָא
תֵּאָחֵר בְּכָל יְכוּלְתְּךָ, דְהָא אַנָּא בַּעֲעֵרָא סְגִי. (שמות ב) וַיִּפֶן

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

יִשְׂרָאֵל לֹא יבֹאוּ.

אָמַר אֵלֵיהוּ, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, הֲרֵי שַׁעָה הִיא
לְעֵלוֹת לְמַעְלָה, בְּשַׁבּוּעָה אָמַר אַתָּה, שְׁהֲרֵי
בְּגִלְגָלְךָ אֲנִי רוּעָה לְעֵלוֹת. שְׁנַתֵּן לִי הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא רִשׁוֹת לְהַתְגַּלּוֹת לְךָ בְּבֵית
הָאֲסוּרִים שְׁלֵךְ, בְּקַבּוּרְתְּךָ, וּלְעֵשׂוֹת עַמְךָ
טוֹב, שְׁאַתָּה מְחוּלָל בַּחֲטָאֵי הָעָם. זְהוּ
שְׁכַתוֹב (ישעיה נג) וְהוּא מְחוּלָל מִפְּשָׁעֵינוּ.

אָמַר לוֹ רוּעָה הַנְּאֻמָּן, בְּשַׁבּוּעָה עֲלֵיךְ בְּשֵׁם
ה', אֵל תֵּאָחֵר בְּכָל יְכוּלְתְּךָ, שְׁהֲרֵי אֲנִי בַּעֲעֵר
רַב. (שמות ב) וַיִּפֶן כַּה וַיֵּרָא כִּי אִין אִישׁ,

וְעַרְב רַב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם, (שמות כ) וַיֵּרָא
הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעֲמְדוּ מִרְחוֹק. כִּד יְהִיו רְחוּקִים מִן
הַנְּאֻלָּה, וַיֵּרְאוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים וְהָעָם הַקְּדוּשׁ
בְּכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה, וְהֵם רְחוּקִים מֵהֶם. וְאִם
יָרְדוּ לְהַתְחַבֵּר אִתָּם, מַה כְּתוּב בָּהֶם? (שם יט)
לֹא תִגַּע בּוֹ יָד כִּי סָקוּל יִסְקַל אוֹ יָרֵחַ יִירֵחַ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַיִם בִּישְׂרָאֵל, (דברים לב) ה' בְּדָד
יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל גִּכְר, וְהֲרֵי פְּרֻשׁוּךְ, אִין
מְקַבְּלִים גְּרִים לִימּוֹת הַמְּשִׁיתָ. (שמואל א-ב א)
וּרְשָׁעִים בַּחֲשָׁד יִדְמוּ - הֵם עַרְב רַב. וּמְשׁוּם
זֶה אָמַר עֲלֵיהֶם הַנְּבִיא, (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַּת

כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ, עוֹזֵר לִי, לְאַפְקָא לִי מַחַאי צַעְרָא, בְּחַאי קְבוּרָה דְּאַתְמַר עָלַי, (ישעיה נג) וַיִּתֵּן אֶת הַרְשָׁעִים קְבֵרוֹ, וְלֹא אֶשְׁתְּמוּדְעֵן בִּי, וְאֲנִי חָשִׁיב בְּעֵינֵיהוּ בֵּין עַרְבַּי רַב רַשִׁיעֵינָא, כְּפֻלְבַּי מֵת דְּסַרְחַי בֵּינֵיהוּ, דְּחֻכְמַת סוֹפְרִים תִּסְרַח בֵּינֵיהוּ, בְּכָל קַרְתָּא וְקַרְתָּא, וּבְכָל אֶתְרֵי דִּישְׂרָאֵל מְפּוֹזְרִין בֵּינֵיהוּ בֵּין מַלְכוּוֹן. וְאַתְהֵדְרוּ אֵינּוֹן עַרְבַי רַב רַעֲיִין עַל יִשְׂרָאֵל, עֲנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, דְּאַתְמַר בְּהוּ (יחזקאל לד) וְאַתֵּן עֲנֵי עֲנֵן מְרַעֲיָתִי אָדָם אַתֶּם, וְלִית לֹזֵן יְכוּלַת לְמַעְפֵּד טִיבוּ עִם תְּלַמִּידֵי חֻכְמַיִם.

וְאֲנָשֵׁי חֵיל וַיֵּרְאִי חֲטָא מְסוּבְבִים מַעִיר לְעִיר וְלֹא יְחוּנְגוּ,
 וּמַחְרִימִין עַרְבַי רַב בֵּינֵיהוּ. וְלֹא יִהְיִין לֹזֵן בְּאַתְרֵין סְגִיָּאִין אֲלָא דְבַר קְצוּב, דְּלֹא יִחַא תְּקוּמָה לְנַפְלִי לְדַלְהוֹן, וְאַפְּלִי חֵי שְׁעָה. וְכָל חֻכְמַיִם וְאֲנָשֵׁי חֵיל וַיֵּרְאִי חֲטָא בְּצַעְרָא בְּדוּחְקָא בִּיגוּנָא, חָשִׁיבִין בְּכָלְבִים. (מיכה ד) בְּנִים הַמְסוּלָּאִים בְּפִו אֵיכָה נְחָשְׁבוּ לְנַבְלֵי חֲרָשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת. דְּלֹא אֲשַׁכְּחוּ אַכְסֵינָא בֵּינֵיהוּ.

וְאֵינּוֹן עַרְבַי רַב, אֵינּוֹן עֲתִירִין, בְּשִׁלּוּהַ, בְּחֵדוּוֹא, בְּלֹא צַעְרָא, בְּלֹא יְגוּנָא כָּלְל, גְּזֻלְגִין מְאַרֵי שׁוּחַד, דְּאֵינּוֹן דֵּיִינִין רִישֵׁי עַמָּא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וַיֵּרְאִי חֵיל וַיֵּרְאִי חֲטָא מְסוּבְבִים מַעִיר לְעִיר וְלֹא יְחוּנְגוּ, וּמַחְרִימִים עַרְבַי רַב בֵּינֵיהֶם. וְלֹא נוֹתְנִים לָהֶם בְּמִקּוּמוֹת רַבִּים, אֲלָא דְבַר קְצוּב, שְׁלֹא תִהְיֶה תְּקוּמָה לְנַפְלִיתָם, וְאַפְּלוּ חֵי שְׁעָה. וְכָל חֻכְמַיִם וְאֲנָשֵׁי חֵיל וַיֵּרְאִי חֲטָא בְּדַחַק וְיָגוֹן, חָשׁוּבִים בְּכָלְבִים, בְּנִים הַמְסוּלָּאִים בְּפִו אֵיכָה נְחָשְׁבוּ לְנַבְלֵי חֲרָשׁ בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת. שְׁלֹא מְצִאוּ אַכְסֵינָה בֵּינֵיהֶם.

וְאַוֹתָם עַרְבַי רַב הֵם עֲשִׂירִים בְּשִׁלּוּהַ,
 בְּשִׁמְחָה, בְּלֵי צַעַר, בְּלֹא יָגוֹן כָּלְל, גְּזֻלְגִים, תְּלַמִּידֵי חֻכְמַיִם.

(בראשית ו) כִּי מִלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם, עֲלִייהוּ אֶתְמַר (איכה א) הָיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ. בְּאוֹמְאָה עֶלְדָּה זְמַנָּא תִּנְיִנָּא, בְּחֵי יֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים, דְּכָל אֱלִין מְלִין לָא יִפְלוּן מִפּוּמְדָה, בְּכָל יְכַלְתָּד לְמַלְלָא בְּהוּן קַמֵּי קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, וְלֹא־תוֹאָה דוֹחְקָא דְלַהוּן. (ע"כ רעיא מדהימנא).

אִישׁ כִּי יִפְלֵא לְנִדְוֹר וְגו'. (במדבר ו) **רְבִי אֶלְעָזָר פָּתַח,**
מְדוּעָ בְּאֶתִי וְאִין אִישׁ וְגו'. מְדוּעָ
 בְּאֶתִי. כַּמָּה חֲבִיבִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל קַמֵּי קִדְשָׁא בְּרִידָה
 הוּא, דְּבְכָל אֶתְרָה דְּאֵינוּן שְׂרִיין, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא
 אֲשֶׁתִּכַּח בִּינֵיהוּ, בְּגוּן דְּלֹא אַעֲדֵי רְחִימוּתָא דִּילֵיהּ
 מִנְהוּן, מַה כְּתִיב, (שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי
 בְּתוֹכְכֶם. וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ סֹתָם, דְּכָל כִּי כְּנִישְׁתָּא
 דְּעֵלְמָא מִקְדָּשׁ אֶקְרִי. וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְשִׁכְנָתָא
 אֶקְדִּימַת לְבִי כְּנִישְׁתָּא.

לשון הקודש

(ישעיה ו) מְדוּעָ בְּאֶתִי וְאִין אִישׁ וְגו'. מְדוּעָ
 בְּאֶתִי. כַּמָּה חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׂפִכָל מְקוּם בּוּ הֵם שׁוֹרִים,
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בִּינֵיהֶם, מִשׁוּם שְׁלֹא
 מַעֲבִיר אֲהַבְתּוּ מֵהֶם. מַה כְּתוּב? (שמות כה)
 וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם. וַעֲשׂוּ לִי
 מִקְדָּשׁ סֹתָם. שְׂפִכָל בֵּית כְּנֻסַת בְּעוֹלָם נִקְרָא
 מִקְדָּשׁ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. וְהַשְׁכִּינָה מִקְדִּימָה
 לְבֵית הַכְּנֻסַת.

בְּעֵלֵי שַׁחַד, שְׁהֶם דִּינִים רֵאשֵׁי הָעָם. (בראשית ו)
 כִּי מִלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם. עֲלִיהֶם נֶאֱמַר
 (איכה א) הָיוּ צָרִיחַ לְרֹאשׁ. בְּשִׁבּוּעָה עֶלְדָּה פַּעַם
 שְׁנִיחָה, בְּחֵי הוּ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב
 הַכְּרוּבִים, שְׂפִכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֹא יִפְלוּ
 מִפִּידָה, בְּכָל יְכַלְתָּד לְדַבְּרֵי אוֹתָם לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְלַהֲרֹאוֹת אֶת הַדְּחַק שְׁלָהֶם. (עד כאן

רעיא מדהימנא).

אִישׁ כִּי יִפְלֵא לְנִדְוֹר וְגו'. רְבִי אֶלְעָזָר פָּתַח,

זָכָאָה הֵהוּא בַר נָשׁ דְּאַשְׁתֵּיכַח מֵאִינוּן עֲשָׂרָה
 קַדְמָאָה בְּבִי כְּנִישְׁתָּא, בְּגִין דְּבַחוּ אֲשֵׁתִילִים
 מַה דְּאַשְׁתִּילִים, וְאִינוּן מִתְקַדְשֵׁי בְּקַדְמִיתָא בְּשִׁכְנִיתָא.
 וְהָא אֲתָמַר. וְהָא בְּעֵינָא דִישְׁתִּכְחוּ עֲשָׂרָה בְּזִמְנָא חָדָא
 בְּבִי כְּנִישְׁתָּא. וְלֹא יִיתוּ פְסָקִי פְסָקִי, דְלֹא יִתְעַכְב
 שְׁלִימוּ דְשִׁיפִין, דְּהָא בַר נָשׁ בְּזִמְנָא חַד עָבַד לִיה
 קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְאַתְקִין לִיה כְּחָדָא כָּל שִׁיפִי, חָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) הוּא עֶשֶׂד וַיְכַנְנֶדָּ. (חֲסֵר וּזְה הוּא).

תָּא חֲזִי, בִּינּוּן דְּבַר נָשׁ אֲשֵׁתִילִמוּ שִׁיפִי, בְּהַהוּא
 זְמַנָּא אֲתַתְקִין לְכָל שִׁיפָא וְשִׁיפָא כְּדִקָּא
 יָאוּת. בְּגִינוּנָא דָּא, בִּינּוּן דְּשִׁכְנִיתָא אֶקְדִּימַת לְבִי
 כְּנִישְׁתָּא, בְּעֵינָא עֲשָׂרָה דִישְׁתִּכְחוּן תַּמָּן כְּחָדָא,
 וַיִּשְׁתִּילִים מַה דִישְׁתִּילִים. וְלְבַתֵּר דְּאַתְתְּקִין כְּלָא.
 וּבְמַה הִיא תִיקוּנָא דְכָלָא. כְּמַה דְאַתְתְּ אָמַר (מִשְׁלֵי י"ד)

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

כָּל הָאִיבְרִים. זְהוּ שְׁכֵתוּב (דְּבָרִים ל"ב) הוּא
 עֶשֶׂד וַיְכַנְנֶדָּ.
 בַּא רְאָה, בִּינּוּן שְׁנַשְׁלֵמוּ אִיבְרֵי הָאָדָם,
 בְּאוּתוּ זְמַן הַתְתְּקִין לְכָל אִיבְרָ וְאִיבְרָ כְּרָאוּי.
 כְּמוּ זֶה, בִּינּוּן שְׁשִׁכְנִיָּה מִקְדִּימָה לְבֵית
 הַכְּנֶסֶת, צְרִיד עֲשָׂרָה שְׁיִמְצָאוּ שֵׁם כְּאַחַד,
 וַיִּשְׁתַּלֵּם מַה שְׁיִשְׁתַּלֵּם. וְאַחַר שְׁמַתְתְּקִין הַכָּל.
 וּבְמַה הוּא תְקִין הַכָּל? כְּמוּ שְׁנַאֲמַר (מִשְׁלֵי י"ד)

אֲשֵׁרֵי הָאִישׁ שְׁנַמְצָא מִעֲשָׂרָה הָרֵאשׁוֹנִים
 בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, מְשׁוּם שְׁבוּ נְשָׁלֵם מַה
 שְׁנַשְׁלֵם, וְהֵם מִתְקַדְשִׁים בְּהַתְתַּלְּהָ
 בְּשִׁכְנִיָּה, וְהָרִי נִתְבָּאָר. וְהָרִי צְרִיד
 שְׁיִמְצָאוּ עֲשָׂרָה בְּזִמְן אֶחָד בְּבֵית הַכְּנֶסֶת,
 וְלֹא יִבְאוּ קְבוּצוֹת קְבוּצוֹת, שְׁלֹא תִתְעַכְב
 שְׁלֵמוֹת הָאִיבְרִים, שְׁהָרִי הָאָדָם בְּזִמְן אֶחָד
 עֲשָׂאוּ הַקּוֹדֵשׁ בְּרִידָא הוּא, וְהַתְקִינוּ כְּאַחַד

בָּרַב עִם הַדְרַת מְלֶךְ, וְעַל דָּא עֲמָא דְאַתְיָאן לְבַתָּר
בֶּן, בְּלַחוּ תִיקוּנָא דְגוּפָא.

וְכַד אֶתְת אַקְדִימַת שְׁכִינְתָא, וּבְנֵי נָשָׂא לָא אֶתְיָאן
בְּתָרָא בְדִקָּא יָאוּת. קְדָשָׁא בְרִידָּה הוּא קְאֲרֵי,
מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ. מָאִי וְאִין אִישׁ. דְלָא מִתְתַּקְנִי
שְׁיִיפִי, וְלָא אֲשַׁתְּלִים גּוּפָא. דְכַד גּוּפָא לָא אֲשַׁתְּלִים,
אִין אִישׁ. וּבְגִין כֶּד, וְאִין אִישׁ דִּי יִקָּא. וְתָא חֲזֵי,
בְשַׁעְתָּא דְגוּפָא אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא, קְדוּשָׁה עֲלָאָה אֶתְיָא
וְעָאֵל בְּהַאי גּוּפָא, וְאֶתְעַבִּיד תַּתָּאָה, כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא
מִמֶּשׁ. וּכְדִין, כְּלָא בְעֵיִן דְלָא יִפְתַּחוּן פּוּמָא בְּמִילֵי
דְעֲלָמָא. בְּגִין דְהָא קִיּוּמֵי יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלִימוּ עֲלָאָה,
וּמִתְקַדְשֵׁי בְקְדוּשָׁה עֲלָאָה, וּפְאָה חוּלְקִיהוּן.

אִישׁ כִּי יִפְלֵא וְגו'. (במדבר ו) מָאִי כִי יִפְלֵא. דְאַתְפְּרֵשׁ
מִשְׁאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, לְאַתְקַדְשָׁא כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַשְּׁלֵם לְמַטָּה, קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה בָּאָה וּנְכַסְתָּ
בְּגוּף זֶה, וְנַעֲשֶׂה לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה מִמֶּשׁ,
וְאִזּוּ הַכֹּל צְרִיכִים שְׁלֵא יִפְתַּחוּ פִּיה בְּדַבְרֵי
הָעוֹלָם. מִשּׁוּם שְׁהָרֵי עוֹמְדִים יִשְׂרָאֵל
בְּשְׁלֵמוֹת עֲלִיּוֹנָה וּמִתְקַדְשִׁים בְּקְדוּשָׁה
עֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵם.

אִישׁ כִּי יִפְלֵא וְגו'. מַה זֶה כִּי יִפְלֵא? שְׁנַפְרֵד
מִשְׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם לְהַתְקַדֵּשׁ כְּמוֹ שְׁלֵמַעְלָה

בָּרַב עִם הַדְרַת מְלֶךְ. וְעַל זֶה הָעַם שָׂבָא אַחַר
כֶּד, בְּלֵם תְּקוּן הַגּוּף.

וּכְשֶׁבָּאָה וּמְקַדְמָה שְׁכִינָה, וּבְנֵי אָדָם לָא
בָּאִים כְּרָאוּי – הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוּרָא,
מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ. מַה זֶה וְאִין אִישׁ?
שְׁלֵא מִתְקַנִּים הַאיִבְרִים וְלָא הַשְּׁלֵם הַגּוּף.
שְׁכַשְׁנוּף לָא מְשָׁלֵם, אִין אִישׁ. וּמִשּׁוּם זֶה,
וְאִין אִישׁ דּוֹקָא. וּכְאֵ וְרָאָה, בְּשַׁעְתָּה שְׁהַגּוּף

וְלֹא־שִׁתְּכָהּא שְׁלִים. בְּשִׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ אֲתִי לְאִתְּדַכָּהּ,
מִדְּכִין לִיה. בַּר נָשׁ דְּבָעֵי לְאִתְּקַדְּשָׁא, מִקְדָּשִׁין לִיה.
וּפְרָסִי עָלֶיהָ קְדָשָׁה דְּלַעֲיָלָא, קְדָשָׁה דְּאִתְּקַדְּשׁ בָּהּ
קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא. (חסר).

רְבִי אַבָּא פָּתַח, (תהלים קג) לְדָוִד בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ וְכָל
קִרְבֵי אֶת שֵׁם קְדָשׁוֹ. כַּמָּה אֵיךְ לִיה לְבַר נָשׁ
לְאִסְתַּכְּלָא וּלְמַנְדַּע בְּפוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה, דִּהָא בְּכָל
יוֹמָא וְיוֹמָא כָּרוּזָא קְאָרִי וְאָמַר, (משלי א) עַד מָתִי פְתִים
תֵּאֲהָבוּ פְתִי וְגו'. (ירמיה ג) שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹכְבִים אֲרָפָא
מִשׁוֹכְבֵיכֶם. וְלִית מָאן דִּירְכִין אֹדְנִיה, אֹרִייתָא קָא
מְכַרְזָא קַמֵּייהוּ, וְלִית מָאן דִּישְׁגִּת.

תָּא חַזִי, בַּר נָשׁ אָזִיל בְּהָא עֲלָמָא, וְהוּא חָשִׁיב
דְּדִילִיה הוּא תְּדִיר וְיִשְׁתָּאֵר בְּגִיָּה לְדָרֵי דְרִין,
עַד דְּאִיהוּ אָזִיל בְּעֲלָמָא, יְהִיבִין לִיה בְּקוּלְרָא, עַד
דְּאִיהוּ יְתִיב, דִּינִין לִיה בְּקִינְפֹון עִם שְׂאֵר בְּנֵי דִינָא.

לשון הקודש

א) עד מתי פתים תאהבו פתי וגו'. (ירמיה ג)
שובו בנים שוכבים ארפה משוכבתיכם. ואין
מי שירכין אזוני. התורה מכריזה לפניכם,
ואין מי שישגית.

בא ראה, בן אדם הולך בעולם הזה וחושב
ששלו הוא תמיד וישאר בתוכו לדורי דורות.
עד שהוא הולך בעולם, נותנים אותו בקולר.
עד שהוא יושב, דנים אותו במושב הדנינים

ולהמצא שלם. בשעה שבא אדם לטהר –
מטהרים אותו. אדם שרוצה להתקדש –
מקדשים אותו, ופורסים עליו קדשה עליונה,
קדשה שהתקדש בה הקדוש ברוך הוא.

רבי אבא פתח, (תהלים קג) לְדָוִד בְּרָכִי נַפְשִׁי
אֶת ה' וְכָל קִרְבֵי אֶת שֵׁם קְדָשׁוֹ. כַּמָּה יֵשׁ לוֹ
לְאָדָם לְהִסְתַּכֵּל וְלָדַעַת בְּעִבּוּדַת רַבּוֹנּוּ,
שְׁהָרִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַכְּרוּז קוֹרָא וְאָמַר: (משלי

אִי אֲשַׁתְּבַח לִיה סַיְגוֹרָא, הָא אֲשַׁתְּזִיב מִן דִּינָא. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו מְלֶאךָן מְלִיץ אַחַד
 מִנִּי אֶלְף לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמְרוּ וְגו'. מָאן
 הוּא סַיְגוֹרָא. (דף קכ"ו ע"ב) אֵלִין עוֹבְדִין דְּכַשְׂרֹן, דְּקִיָּמִי
 עָלֶיהָ דְּפֶר נֶשׁ בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיד לִיה.

וְאִי לָא יִשְׁתַּבַּח עָלֶיהָ סַיְגוֹרָא, הָא אֲתַחֲזִיב מִן דִּינָא
 לְאַסְתַּלְקָא מִן עֲלֵמָא. בְּהַחִיָּא שַׁעְתָּא כַּד אִיהוּ
 שָׂכִיב בְּקוֹלְרָא דְּמִלְכָּא, עַד דְּזֻקְרָף עֵינָיו, חָמָא דְּאַתְיִין
 לְגַבִּיָּה תִרְיִן, דְּכַתְבִּין קַמִּיהָ כָּל מַה דְּעַבִּיד בְּהַאי
 עֲלֵמָא. וְכָל מַה דְּאַפִּיק מִן פּוּמָא, וַיִּחִיב דִּינָא (נ"א
 חֲשַׁבְנָא) עַל כֹּלָּא וְכַתְבִּין קַמִּיהָ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (עמוס
 ד) כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבוֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה
 שִׁיחוּ וְגו'. וְהוּא אוֹדִי עָלֵיהוּ.

מָאִי טַעְמָא, בְּגִין דִּתְהוּא עוֹבְדָא דְּאִיהוּ עַבִּיד,
 סְלָקָא וְקִיָּמָא עָלֶיהָ לְאַסְתַּדָּא בֵּיה, וְקִיָּמִין

לשון הקודש

בְּשִׁשְׁכּוּב בְּקוֹלְרַ הַמְּלָךְ, עַד שְׁמֵרִים עֵינָיו,
 רוּחָא שְׂפָאִים אֵלָיו שְׁנִים שְׂכּוּתָבִים לְפָנָיו
 כָּל מַה שַׁעֲשֵׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְכָל מַה שְׁהוּצִיא
 מִפְּנֵי, וְנִתְּנָן דִּין (חֲשַׁבְנָא) עַל הַכָּל וְכּוֹתְבִים
 לְפָנָיו. וְהוּ שְׂכַתּוּב (עמוס ד) כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים
 וּבּוֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה שְׁחוּ וְגו'. וְהוּא
 מוֹדֵה עֲלֵיהֶם.

מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה שַׁעֲשֵׂה,

עִם שְׂאָר בְּנֵי הַדִּין. אִם נִמְצָא לוֹ סַיְגוֹרָא – הָרִי
 נִצּוֹל מִהַדִּין. וְהוּ שְׂכַתּוּב (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו
 מְלֶאךָן מְלִיץ אַחַד מִנִּי אֶלְף לְהַגִּיד לְאָדָם
 יִשְׂרוּ וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמְרוּ וְגו'. מִי הוּא הַסַּיְגוֹרָא? אֵלֶּה
 מַעֲשִׂים כְּשֵׁרִים שְׁעוּמִדִּים עַל הָאָדָם בְּשַׁעֲה
 שְׁמַצְטְרִיד לְהֶם.

וְאִם לֹא יִמְצָא עָלָיו סַיְגוֹרָא – הָרִי הַתְּחִיב
 מִהַדִּין לְהַסְתַּלְקַ מִהַעוֹלָם. בְּאוֹתָהּ שַׁעֲה

לְאַסְהָדָא עָלֶיהָ, וּבְלָחוּ נִתְתִּין וְאִתְרְשִׁימוּ קַמִּיהָ,
 וְקִיִּימֵי קַמִּיהָ, וְלֹא מִתְעַבְרָן מִנִּיהָ, עַד שְׁעֵתָא דְאַתְדָן
 בְּהוּ בְּהוּא עֲלֵמָא. תָּא חֲזִי, כֹּל אֵינוּן מַלְיָן דְּעֶבֶד
 בְּרִנְשׁ בְּהֵאֵי עֲלֵמָא, כְּלָחוּ וּמִינִין וְקִיִּימֵי לְאַסְהָדָא
 בֵּיתָהּ, וְלֹא אִתְאַבְּדוּ מִנִּיהָ.

וּבְשֵׁעֵתָא דְמִפְקִי לִיהָ לְקַבְרָא, כְּלָחוּ מִתְעַבְּרָן
 וְאֲזִילֵי קַמִּיהָ. וְתַלְת כְּרוּזֵי מַכְרִיזֵי. חַד
 קַמִּיהָ, וְחַד מִימִינִיהָ, וְחַד מִשְׁמַאלֵיהָ. וְאִמְרֵי דָא
 כְּלָנְיָא דְמָרִיד בְּמֵאֲרִיחָהּ. מָרִיד לְעֵילָא, מָרִיד לְתַתָּא,
 מָרִיד בְּאַוְרִיטָא, מָרִיד בְּפִיקוּדוֹי. חָמוּ עוֹבְדוֹי, חָמוּ
 מַלְוֵי, טַב לִיהָ דְלֹא אֲבִירֵי.

עַד דְּמַטֵּי לְגַבֵּי קַבְרָא, כְּלָחוּ מִתִּין אִתְרַגְזוּן
 מְדוּכְתִּיחֵהוּ עָלֶיהָ, וְאִמְרֵי וְוִי וְוִי דְדָא אִתְקַבֵּר
 בְּגִנּוּן. עוֹבְדוֹי וּמַלְוֵי אֶקְדָּמָן וְעֵאלִין לְקַבְרָא, וְקִיִּימֵי

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מַכְרִיזִים; אֶחָד לְפָנָיו, וְאֶחָד מִימִינוֹ, וְאֶחָד
 מִשְׁמַאלוֹ, וְאִמְרִים: זֶה פְּלוּנֵי שְׁמַרְד בְּרַבּוֹנוּ;
 מָרִד לְמַעְלָה, מָרִד לְמַטָּה, מָרִד בְּתוֹרָה, מָרִד
 בְּמִצְוֹתָיו. רְאוּ מַעֲשֵׂיו! רְאוּ דְבָרָיו! טוֹב לוֹ
 שְׁלֹא נִבְרָא!

עַד שְׁמַנִּיעַ לְקַבֵּר, כֹּל הַמַּתִּים רוֹגְזִים עָלָיו
 מִמְּקוֹמָם וְאִמְרִים: אֵי אֵי שְׂזָה נִקְבֵּר
 בְּתוֹכְנוּ! מַעֲשֵׂיו וְדְבָרָיו מְקַדִּימִים וְנִכְנָסִים

עוֹלָה וְעוֹמֵד עָלָיו לְהַעֲדֵי בּוֹ, וְעוֹמְדִים לְהַעֲדֵי
 עָלָיו, וְכֹלֵם יוֹרְדִים וְנִרְשָׁמִים לְפָנָיו וְעוֹמְדִים
 לְפָנָיו, וְלֹא עוֹבְרִים מִמֶּנּוּ עַד שְׁעָה שְׁנִדּוֹן
 בְּהֵם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. בֵּא רְאֵה, כֹּל אוֹתָם
 דְּבָרִים שְׁעָשָׂה בֶן אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֹּלֵם
 וּמִינֵים וְעוֹמְדִים לְהַעֲדֵי בּוֹ, וְלֹא נֶאֱבְדוּ מִמֶּנּוּ.
 וּבְשֵׁעָה שְׁמוּצִיָּאִים אוֹתוֹ לְקַבֵּר, כֹּלֵם
 מְזַדְּמָנִים וְהוֹלְכִים לְפָנָיו. וְשִׁלְשָׁה כְּרוּזִים